

Kadernota 2024-2027

Financiële kaders

De kadernota 2024 is opgebouwd vanuit het coalitieakkoord 2022, aangevuld met ontwikkelingen die zich tussentijds hebben voorgedaan en onvoorziene, onvermijdelijke en onafwendbare ontwikkelingen die we op ons af zien komen. Het financiële meerjarenbeeld is opgebouwd vanuit de programmabegroting 2023 en is aangevuld met onvoorziene, onvermijdelijke en onafwendbare financiële ontwikkelingen; zoals onder andere de ontwikkelingen ten aanzien van de algemene uitkering, de CAO ontwikkelingen en prijsindexaties. Ook de structurele mutaties vanuit de 1^e burap 2023 zijn opgenomen.

1 Ontwikkelingen Prijsindexaties

B - 15 Algemene prijsindex, p.m. (meerjarig)

Voor de indexeringsvoorstellen volgen we de CPB-ramingen voor 2024 welke per maart 2023 beschikbaar zijn en welke een rol spelen in de begrotingsprocessen. We kunnen rekening houden met de prijsinflatie van het jaar 2023 (5,9% volgens het CPB per maart 2023 voor het jaar 2023) en hetgeen we voor prijsindexatie hadden opgenomen in de begroting 2023 (5%). Echter gezien het beperkte verschil tussen beide percentages en we ook nog geen zicht hebben op de uitnutting van de stelpost prijsindexatie in 2023, stellen we voor dit verschil niet te verdisconteren in het prijsindexcijfer dat we gaan toepassen voor 2024.

Voor 2024 stellen we voor het prijsindexcijfer vast te stellen op de verwachtingen van het Centraal Economisch Planbureau (CEP) per maart 2023 voor het jaar 2024 en dit betreft het kengetal 'Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)' welke geraamd wordt op 3,9%. Het zijn ramingen waarbij er altijd sprake is van een bepaalde mate van onzekerheid, het betreft een inschatting van de economische ontwikkelingen op basis van de informatie die per maart 2023 beschikbaar is.

Het voorstel is om bovenstaande als uitgangspunt vast te stellen. In het geval van bijdragen aan verbonden partijen, zullen de begrotingen van die verbonden partijen gevolgd worden, de indexering van verbonden partijen is niet op voorhand al opgenomen in de berekening van de stelpost prijsindexatie. Voor onze interne beleidsbudgetten passen we prijsindexering toe. Het budget dat nodig is voor indexatie nemen we op in een stelpost, behoudens die van verbonden partijen, die passen we aan op de betreffende budgetten. Er vinden geen automatische bijstellingen van budgetten plaats. In het meerjarenperspectief wordt gerekend met constante prijzen; gelijk aan de werkwijze in Duo+ en de andere DUO-gemeenten.

We ramen het budget voor prijsindexatie op € 550.000 meerjarig. Echter, daar er in de algemene uitkering nog geen rekening is gehouden met de meerjarige compensatie voor inflatie, stellen we voor om de budgetten voor prijsindexatie aan de lastenzijde als p.m. op te nemen. Hiermee zijn de uitgangspunten aan de lasten- en batenzijde identiek toegepast.

We verwachten dat het Rijk ons met de aanpassing van de algemene uitkering gaat compenseren voor de inflatie, die ons noodzaakt de budgetten te indexeren. De verwachting is dat de meicirculaire een eerste tegemoetkoming voor inflatie bevat met een nadere aanpassing in de septembercirculaire. De laatste jaren was er sprake van een beperkte mate van inflatie. Nu de inflatiecijfers toenemen geeft het verschil in momentum dat we de uitgaven en inkomsten beoordelen en het momentum waarop we informatie hebben over de algemene uitkering, welke een aanzienlijk deel van de opbrengsten van de gemeente vormt, een disbalans.

Bij het opstellen van de begroting 2024 is er meer zicht op de uitgaven en opbrengsten en zullen we budgetten actualiseren.

B - 16 Indexering prijsgevoelige budgetten Duo+, p.m. (meerjarig)

Binnen de Duo+ budgetten is rekening gehouden met een beperkte aanpassing voor de prijsinflatie in de jaren 2022, 2023 en 2024. In de budgetten voor 2024 wordt een inhaalslag gepleegd om de budgetten op prijsniveau 2024 te brengen. De aanpassing voor 2022 bedraagt 7,8% waarvan er 1,5% eerder is opgenomen; voor 2023 bedraagt 5,8% waarvan er 1,9% eerder is opgenomen; voor 2024 wordt rekening gehouden met 1,5%. Het aandeel van onze gemeente in de totale aanpassing van het budget voor prijsindexatie bedraagt € 160.000 meerjarig. In eerdere afspraken is overeengekomen dat het budget voor bedrijfsvoering meegroeit met de groei van de inwoneraantallen van de gemeenten; het aandeel van onze gemeente in het groeibudget 2024 bedraagt € 28.000 meerjarig.

We ramen het budget voor indexering van de prijsgevoelige budgetten Duo+ op € 188.000 meerjarig. Echter, daar er in de algemene uitkering nog geen rekening is gehouden met de meerjarige compensatie voor inflatie, stellen we voor om de budgetten voor indexatie van de prijsgevoelige budgetten aan de lastenzijde als p.m. op te nemen. Hiermee zijn de uitgangspunten aan de lasten- en batenzijde identiek toegepast.

B - 17 Index Onroerende zaakbelasting, € 625.000 voordeel (meerjarig)

In de afgelopen jaren heeft Ouder-Amstel de (gemiddelde) OZB-lasten voor de inwoners laten meebewegen met de inflatie cq waardetoeename van de woning. De waardetoeename van de woningen compenseert de daarmee gepaard gaande korting op de algemene uitkering. Het tarief voor de onroerende zaakbelasting 2024 laten we ongewijzigd.

Voor 2024 gaan we uit van een flinke waardestijging van de WOZ-waarden, gebaseerd op de waardebepaling per 1 januari 2023 ten opzichte van 1 januari 2022. De grote waardestijging van woningen in Ouder-Amstel heeft gevolgen voor de inkomsten vanuit de algemene uitkering. Bij de berekening van de algemene uitkering wordt namelijk rekening gehouden met de belastingcapaciteit van gemeenten. Men gaat er vanuit dat gemeenten inkomsten kunnen genereren door het opleggen van aanslagen OZB waarbij er gerekend wordt met de WOZ-waarden binnen de gemeente. Het Rijk past een korting toe op de algemene uitkering waarbij zij rekening houdt met de WOZ-waarden binnen de gemeente tegen een gemiddeld landelijk rekentarief; een hogere WOZ-waarde houdt een hogere korting in op de algemene uitkering.

We laten de opbrengsten OZB gewoonlijk meebewegen met de waardeontwikkeling van de woningen/niet-woningen. Het tarief OZB blijft ongewijzigd, het tarief is immers een vastgesteld percentage van de WOZ-waarde.

In de algemene uitkering is het rekentarief, waartegen de WOZ-waarde wordt gekort, nog niet aangepast. Om daarmee in lijn te blijven zijn de WOZ-waarden voor de berekening van de algemene uitkering niet aangepast aan de waardeontwikkeling. In de begroting 2024 zullen beiden aangepast worden verwerkt.

Voor de berekening van de opbrengst OZB is de WOZ-waarde aangepast aan de waardeontwikkeling over 2022 volgens informatie van het Centraal Bureau Statistiek. Voor de woningen is gekeken naar de ontwikkeling in Amsterdam. De WOZ-waarde per 1 januari 2023 naar de situatie op 1 januari 2024 is bepalend voor de aanslag 2024. We gaan voorzichtigheidshalve uit van een waardetoeename voor woningen van 10% en voor niet-woningen van 8%.

Index rioolheffing

Het tarief voor de rioolheffing wordt gebaseerd op het in 2018 vastgestelde gemeentelijke rioleringsplan 2018-2022 (GRP). De termijn van het huidige gemeentelijke rioleringsplan (GRP) 2018-2022 is verstreken. Naar aanleiding van ontwikkelingen in landelijke wet- en regelgeving, zoals de aankomende Omgevingswet, wordt het GRP vervangen door een 'Water- en rioleringsprogramma' (Wrp).

Het benodigde budget voor dit programma wordt bekostigd vanuit de rioolheffing. Het programma betreft het vervangen en verbeteren van voorzieningen, maar ook de kosten voor zaken als reiniging en inspectie, het kolkenzuigen, het onderhoud oppervlaktewater en het uitvoeren van onderzoeken en opstellen van plannen, personeelskosten et cetera. Naar verwachting is een verhoging van het budget nodig als gevolg van resultaten uit laatste inspecties, gestegen prijzen en implementatie van klimaatadaptieve maatregelen.

In 2023 zal het nieuwe GRP worden uitgewerkt en ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad. Een eventuele verhoging van het budget zal dan voorgelegd worden; nu is het benodigde bedrag (structureel) nog niet bekend.

Zolang het nieuwe GRP niet is vastgesteld hanteren we het GRP 2018 waarin een jaarlijkse indexatie van het tarief is opgenomen. Dit betekent dat we er van uitgaan dat we de tarieven voor de rioolheffing aanpassen met een prijsindexcijfer van 3,9% voor het jaar 2024. Aangezien dit een gesloten systeem betreft geeft dit geen begrotingsresultaat.

Index afvalheffing

Het tarief wordt aangepast om te bereiken dat de opbrengst van de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. Het jaar 2022 is het eerste jaar geweest waarin diftar is ingevoerd. Er is ervaren dat het afval veel meer gescheiden wordt aangeleverd en er per saldo minder afval wordt aangeboden ter vernietiging. De kosten ter verwerking van het afval nemen hierdoor af en daarmee ook de kosten voor de inwoners. We verwachten dat de inkomsten reinigingsheffing 2024 met toepassing van het prijsindexcijfer van 3,9% op het tarief voor 2024 voldoende zal zijn om de toename in kosten afvalverwerking te kunnen dekken.

1.1 Indexering loongevoelige budgetten

B - 18 Indexering loongevoelige budgetten Duo+ met 4,7%, p.m. (meerjarig)

Ook voor de personele budgetten van Duo+ is de op 6 april 2023 bekrachtigde CAO voor Nederlandse gemeenteambtenaren van toepassing. Voor 2024 zijn er nog geen loonafspraken gemaakt. Voorgesteld wordt de personele budgetten te indexeren met 4,7%. De indexering is gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Economisch Planbureau (CEP) en betreft het kengetal 'Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers'. Dit is de gemiddelde stijging van de lonen en salarissen van de collectieve sector die het CPB verwacht voor 2024. Deze indexering is toegepast op de geraamde personele budgetten van Duo+ en leidt tot een structurele kostenstijging van circa € 440.000. Echter, daar er in de algemene uitkering nog geen rekening is gehouden met de meerjarige compensatie voor inflatie, stellen we voor om de budgetten voor prijsindexatie aan de lastenzijde als p.m. op te nemen. Hiermee zijn de uitgangspunten aan de lasten- en batenzijde identiek toegepast.

B - 19 Indexering loongevoelige budgetten met 4,7%, p.m. (meerjarig)

De op 6 april 2023 bekrachtigde CAO voor gemeenteambtenaren loopt tot en met 1 januari 2024. Voor 2024 zijn er nog geen loonafspraken gemaakt. Voorgesteld wordt

de personele budgetten te indexeren met 4,7%. De indexering is gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Economisch Planbureau (CEP) en betreft het kengetal 'Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers'. Dit is de gemiddelde stijging van de lonen en salarissen van de collectieve sector die het CPB verwacht voor 2024. Deze indexering is toegepast op de huidige salarisbegroting van Ouder-Amstel voor 2023 voor de ambtenaren, de raad en burgemeester en wethouders en leidt tot een structurele kostenstijging van circa € 250.000. Echter, daar er in de algemene uitkering nog geen rekening is gehouden met de meerjarige compensatie voor inflatie, stellen we voor om de budgetten voor prijsindexatie aan de lastenzijde als p.m. op te nemen. Hiermee zijn de uitgangspunten aan de lasten- en batenzijde identiek toegepast.

e. Indexering overige budgetten

- Indexering prijsgevoelige budgetten

De index voor de materiële budgetten bedraagt 3,9%. De indexering is gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Economisch Planbureau (CEP) per maart 2023 voor het jaar 2024 en betreft het kengetal 'Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)'. Dit is de gemiddelde stijging van de prijzen van de netto materiële consumptie van de collectieve sector.

We hebben het budget voor indexatie van de materiële budgetten berekend maar als p.m. opgenomen. Zie de toelichtingen bij de betreffende posten.

- Indexering subsidiebudgetten

Bij de berekening van de loon- en prijsontwikkelingen bij gesubsidieerde instellingen gaan wij er vanuit dat de kosten van de gesubsidieerde instellingen voor 75% loonafhankelijk en 25% prijsafhankelijk zijn. Waarbij voor de lonen wordt aangesloten op de ontwikkelingen uit de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers, maart 2023, voor het jaar 2024 (4,7%) en voor de prijzen op de prijs materiële overheidsconsumptie (imoc), maart 2023, voor het jaar 2024 (3,9%). Dit resulteert in een indexatie van de subsidies van 4,5%.

Hiervan kan gemotiveerd worden afgeweken als of de loon- of de prijscomponent een ander gewicht heeft.

We stellen voor in 2024 de subsidies met de index te verhogen, gezien het feit dat de instellingen te maken hebben met reguliere prijsaanpassingen los van de voorgestelde bezuinigingsopgave. Met de gesubsidieerde instellingen worden afspraken gemaakt over de mate van dienstverlening welke passend is bij de beschikbare budgetten. In de kadernota is nog geen aanpassing van de indexatiebudgetten opgenomen. Zie de toelichtingen bij de prijsindexaties.

- Indexering belastingen, niet zijnde OZB

Alle belastingen, niet zijnde OZB, worden geïndexeerd met de prijsindex van 3,9%.

- Indexering leges/tarieven

Het uitgangspunt van de leges is om maximaal kostendekkend te zijn. Omdat de kosten van de leges vooral personele kosten betreffen is het voorstel om uit te gaan van een indexering van 4,7%. Hierbij vindt ook de zogenaamde kostenscan plaats om te beoordelen of de leges kostendekkend zijn en de tarieven op de juiste wijze tot stand komen.

Title